

โครงการการสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์พรรณไม้ในพื้นที่ป่าดั้งเดิมโดยหลักสูตรนิเทศศาสตร์ดิจิทัล

หลักสูตรนิเทศศาสตร์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ร่วมกับอุทยานพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นำโดย อาจารย์ฉนกร เจริญชัยสกุล อาจารย์วรรณรัตน์ นาที และ อาจารย์บุศรินทร์ นันทะเขต ได้จัดทำโครงการการสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์พรรณไม้ในพื้นที่ป่าดั้งเดิมอุทยานพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับเยาวชนท้องถิ่นเห็นถึงประโยชน์ของพรรณพืชในพื้นที่ป่าดั้งเดิม โครงการได้ดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมในการสื่อสารของเยาวชนท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2567 ดังนี้

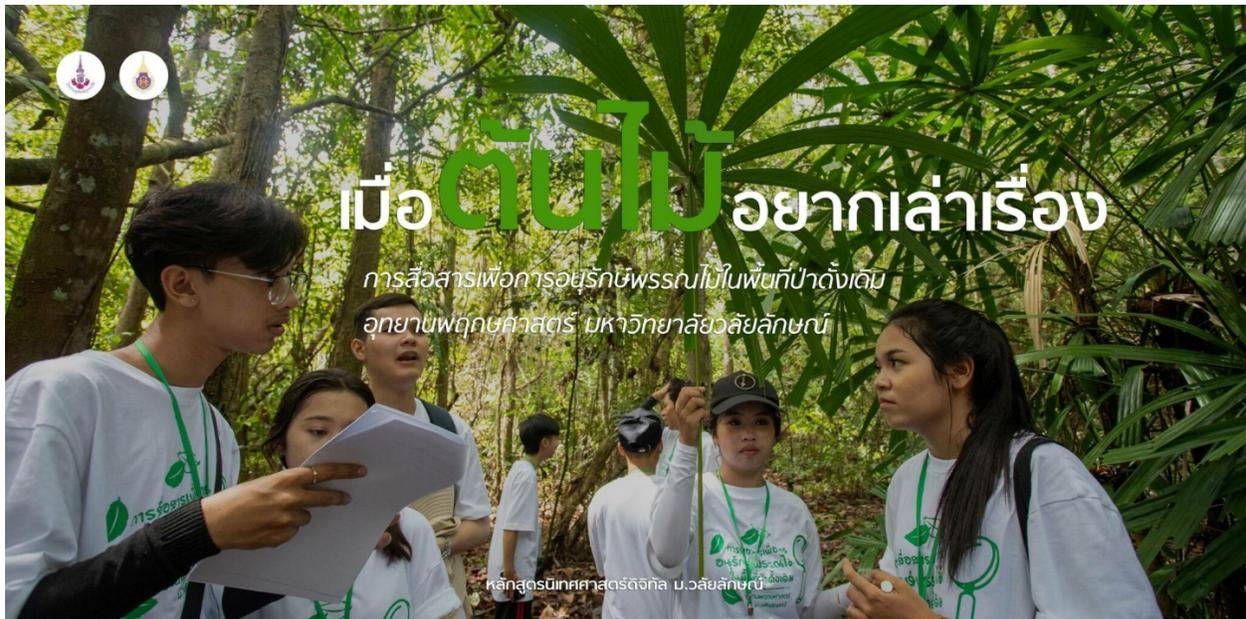
1. การลงพื้นที่สำรวจและศึกษาข้อมูลพรรณไม้สำคัญในพื้นที่ป่า พบว่า สภาพพื้นที่ป่าดั้งเดิมมีความหลากหลายอยู่ในระดับปานกลางและกำลังอยู่ในสภาพของการปรับตัวจากป่าพรุดั้งเดิมเป็นป่าดิบชื้นที่สมบูรณ์ในอนาคต นักวิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพื้นที่และพรรณไม้มาใช้ในการคัดเลือกพรรณไม้ 5 ชนิดในพื้นที่ป่า โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบข้อมูลขั้นต้นจากนักพฤกษศาสตร์ของอุทยานพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พรรณไม้ที่ถูกคัดเลือกทั้ง 5 ชนิด ได้นำมาใช้ในการผลิตเป็นชุดสื่อต้นแบบในการสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์พรรณไม้

2. นักวิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาสภาพพื้นที่ป่าดั้งเดิมและข้อมูลเกี่ยวกับพรรณไม้ 5 ชนิดมาดำเนินการผลิตสื่อเพื่อใช้ในกิจกรรมสร้างการมีส่วนร่วมในการสื่อสารของเยาวชน ประกอบด้วยสื่อออฟไลน์และออนไลน์ รวม 6 สื่อ ได้แก่ (1) เว็บไซต์เพื่อการอนุรักษ์พรรณไม้ในพื้นที่ป่าดั้งเดิม (2) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) คู่มือศึกษาข้อมูลพรรณไม้ 5 ชนิดในป่าดั้งเดิม (3) สื่อเสียงถ่ายทอดเรื่องราวของ 5 พรรณไม้ (4) ชุดการ์ดเกมความรู้พรรณไม้ (5) นิทรรศการเกี่ยวกับป่าดั้งเดิมกับพรรณไม้ 5 ชนิด และ (6) การ์ตูนคาแรคเตอร์ของพรรณไม้ 5 ชนิด

3. หลักสูตรนิเทศศาสตร์ดิจิทัลได้จัดกิจกรรมการสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์พรรณไม้ในพื้นที่ป่าดั้งเดิม อุทยานพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ให้กับกลุ่มเยาวชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการ โดยคัดเลือกจากโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีการดำเนินกิจกรรมสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างนำร่อง จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนโยธินบำรุง โรงเรียนบ้านนาเคียน โรงเรียนปากพั่น โรงเรียนสาธิตเทศบาลวัดเพชรจริก และวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช กิจกรรมเริ่มจากการให้ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับป่าดั้งเดิมและพรรณไม้ในพื้นที่โดยนักพฤกษศาสตร์เป็นวิทยากร จากนั้นมีการจัดกิจกรรมเดินป่าศึกษาพรรณไม้ในพื้นที่ป่าดั้งเดิม และบันทึกแบบศึกษาพรรณไม้ทั้ง 5 ชนิดให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดการรับรู้และเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พรรณไม้ จนสามารถนำไปขยายผลและใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของตนเองต่อไป

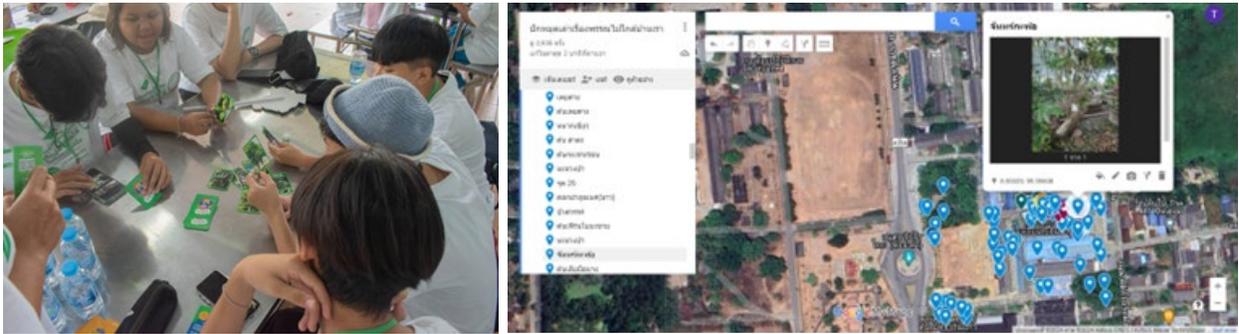

4. หลักสูตรนิเทศศาสตร์ดิจิทัลได้ดำเนินการเผยแพร่สื่อและจัดกิจกรรมการใช้สื่อการเรียนรู้ให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรม จากการเผยแพร่ชุดสื่อทำให้โรงเรียนเป้าหมายและเยาวชนในท้องถิ่นเกิดการรับรู้และความเข้าใจในการใช้ประโยชน์ของพรรณไม้ในพื้นที่ป่าดั้งเดิมในระดับดีมาก

5. หลักสูตรนิเทศศาสตร์ดิจิทัลได้นำชุดสื่อการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับแก้เนื้อหาจากนักพฤกษศาสตร์และประเมินผลจากการเปิดรับสื่อของกลุ่มตัวอย่างไปเผยแพร่กับเยาวชนท้องถิ่นกลุ่มอื่นๆ โดยมีแผนที่จะขยายผลกับโรงเรียนต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชที่เป็นสมาชิกโครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ติดตามผลจากการการนำเสนอไปใช้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการได้นำชุดสื่อและกิจกรรมการปักหมุดเล่าเรื่องพรรณไม้ใกล้บ้านเราไปดำเนินการต่อในพื้นที่ของตนเอง แสดงให้เห็นถึงการขยายผลในเรื่องของการอนุรักษ์พรรณไม้ในแต่ละพื้นที่เมื่อสิ้นสุดกิจกรรม

Related links:

<https://informatics.wu.ac.th/en/the-digital-information-studies-program-in-collaboration-with-the-mass-botanical-gardens-opens-up-the-green-learning-world-to-high-school-students/>

https://informatics.wu.ac.th/en/communication-for-plant-conservation-in-the-original-forest-area-of-walailak-university-botanical-garden/?fbclid=IwY2xjawEycAJleHRuA2FlbOlxMAABHZ67TIL98GokRXhYJxJS1B5Pe65VxGbcSNSIvRxDa0bOmWoOzRkdHSBeEg_aem_nzrXawdtyimXGxw6xBpuw